

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Tehlikeli Mal ve Kombine Taahhüt, Macul, k Düzenleme Genel Müdürlüğü

2013
Piri Reis Dünya Haritası'nın
500 Yıl Dönümü

Sayı : 79462207-010.07.01-1167
Konu : IMDG Kod Uygulamalar,

23/09/2013

UYGULAMA TALİMATI
2013/180

Denizde Can Emniyeti Uluslararası, Sözleşmesi (SOLAS 74) Bölüm VII Kısım A, paketli tehlikeli yüklerin taşınmasını düzenleyen zorunlu hükümler içermektedir. Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), anlaşılan hükümleri ayrıntılı olarak düzenlemek amacıyla **MSC.122(75)** sayılı karar ile **Uluslararası, Denizcilik Tehlikeli Yükler Kodu (IMDG Kod)**u yayımlamıştır. IMDG Kod kapsamındaki yükleri taşıyan gemi ve bu yükleri elleçleyen kıyıda, tesisleri ile diğer ilgililer IMDG Kod hükümlerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

IMDG Kodunda idarenin yetkisine bırakılan hususların uygulanması, Ekte belirtilen kurallar çerçevesinde yürütülecektir.

Bu Talimatta bahsi geçen dairesi Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, (UDHB) Tehlikeli Mal ve Kombine Taahhüt, Macul, k Düzenleme Genel Müdürlüğüdür.

Bu Uygulama Talimatının teknik eki, Sözleşmedeki ve uygulamadaki gelişme ve değişikliklere paralel olarak Tehlikeli Mal ve Kombine Taahhüt, Macul, k Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından güncellenecektir.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Suat Hayri AKA
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı, V.

EKLER:

1- Uygulama Talimatı, Teknik Eki (6 sayfa)

GMK Bulvarı, No:128A Maltepe/ Çankaya / ANKARA
Telefon: (0 312) 203 20 00/3912
e-posta:hakkigedikoglu@gmail.com

Faks: (0 312) 231 51 89
Elektronik A : www.tmkt.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: .Hakk, GED KO LU/GS Uzman,

Bağlı Kuruluşlar

İlgili Kuruluşlar

İlgili Kurum/Kuruluşlar

Revizyon: 00

EK

Uluslararası, Denizcilik Tehlikeli Yükler Kodu (IMDG KOD) Hakkında Uygulama Talimatı, Teknik Eki

1- Uygulama

Bu talimat, IMDG Koduna tabi yüklerin; Türk limanlarda elleçlenmesi, tahliye ünitesine ve gemiye yüklenmesi/boaltılması, bildirim, depolanması, kontrol ve denetiminin yapılması, fumigasyon prosedürleri, muafiyetler ile ambalaj, tahliye tank ve yük tahliye birimlerinin tasarımı, test, onay ve sertifikalandırılması, konularında, zorunlu sözleşme ve mevzuat hükümlerine ek olarak uygulanır.

2- IMDG Kodunda darenin yetkisine bırakılan, olan hususlar

Kodda darenin yetkisine bırakılan ve referans numaralarıyla birlikte belirtilen konulara aşağıdaki ekinde uygulanacaktır.

1.3. Tehlikeli yüklerin tahliyesi, taşıma görev alan kişilerin eğitimleri

- (1) IMDG Kodunda belirtilen sorumluluklar kapsamında, liman ve kara tesisinde çalışan personelin alması, zorunlu olan genel farkındalık, göreve yönelik ve yenileme eğitimlerinin Denizyoluyla Taahhüt Tehlikeli Yüklerle İlgili Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliğine uygun olması, zorunludur.
- (2) Liman tesislerine uygunluk denetimi gerçekleştirecek personelin eğitilmesi ve gerekli yeterliliğinin sürekli sağlanması, zorunludur.
- (3) Tehlikeli yükleri taşıyan veya elleçleyen kişilerin tehlikeli yüklerin güvenli bir şekilde tahliyesi, ve elleçlenmesi konusunda eğitim almaları, ve görevleri kapsamında sertifika sahibi olmaları, zorunludur.

1.5.2. Radyasyondan Korunma Programı,

Radyoaktif malzemenin nakliyesi, radyasyon koruma önlemlerinin yeterli derecede göz önüne alınması, hedefleyen sistemik düzenlemelerden oluşan bir radyasyon koruma programına tabi olacaktır. Tahhütlerde, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından kişiler için belirlenmiş yıllık doz değerleri olan 1 milisievert (mSv) için geçilmediği durumlarda ilgililerce temel radyasyondan korunma eğitimi alınması, Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı hizmeti alınması, yeterlidir, ancak, yıllık doz değerlerinin 1 milisievertin üstünde olması durumunda radyasyon güvenliği mevzuatı, dahilinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan yetkilendirilme aranır. Radyasyon koruma programı, IMDG Kodunun 1.5.2.2, 1.5.2.4, 7.1.4.5.13'ten 7.1.4.5.18'ye kadarki hükümlerini içermek zorundadır. Tahhüt, her durumda eğitim ve işlemlerin Radyasyondan Korunma Programlarına uygun olarak yürütüldüğünü denetler.

1.5.3. Kalite Güvencesi

Tüm özel hazırlanmış ve düşük oranda dağıtılabilir radyoaktif malzemeler ve ambalajların tasarımı, üretim, test, dokümanlar, kullanım, bakım onarım ve kontrolünü yapanlar, Kod kapsamı ve kabul edilmiş ilgili uluslararası standartlara dayalı kalite güvence sistemini oluşturmak ve denetleme sunmak zorundadır.

Tahhüt Kalite güvence sistemini onaylarken, IMDG Koduna uyum sağlandığından emin olmalıdır. Emin olmadığında, durumlarda; radyoaktif maddeler ile ilgili olarak Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan, patlayıcı maddeler ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı'ndan, bulaşıcı maddeler ile ilgili

olarak Sa l,k Bakanl ,ndan, Kimyasallar, müstahzarlar, ve at,kklar ile ilgili olarak Çevre ve ehircilik Bakanl ,ndan, g,da, tar,m ürünleri ve canl, hayvan ile ilgili olarak G,da, Tar,m ve Hayvanc,l,k Bakanl ,ndan ve D, Ticaret Standardizasyon Tebli lerine uygunlu u durumu hakk,nda Ekonomi Bakanl ,ndan görü alabilir.

1.5.4.1. Radyoaktif maddeler için özel artlar alt,nda sevkiyat

Tehlikeli mal ta ,mac,l, , i ve i lemelerini yapan i letme ve kurulu lar ı Tehlikeli Madde Ta ,mac,l, , Faaliyet Belgesi'ne sahip olmak zorundadır. Bu kapsamda verilen izinlerin süresi dare taraf,ndan belirlenir.

dare, radyoaktif maddeler için özel artlar alt,ndaki ta ,ma sevkiyat onaylar,nda ta ,mada radyasyon güvenli inin sa lanmas,na ve/veya gerekiyorsa fiziksel korunma ko ullar,n,n yerine getirilmesine yönelik olarak Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun izin veya yetkilendirmesini arar.

2.0.0 S,n,fland,rmaya li kin Sorumluluklar

IMDG Kod'da tan,mlandır, , üzere, s,n,fland,rma i lemi gönderen veya dare taraf,ndan yetkilendirilen ki ilerce yap,lacaktır.

2.1.0 Yetkili darelerin kar ,l,kl, mutabakat,na ba l, olarak özel ko ullar alt,nda patlay,c, maddelerin ta ,nmas,

Kar ,l,kl, mutabakata ba l, olarak özel ko ullar alt,nda patlay,c, maddelerin ta ,nmas,na yetkili dareler, onay verebilirler. Söz konusu ta ,malara, ç i leri Bakanl ,n,n görü ü al,narak dare taraf,ndan onay verilir. Bu onay s,ras,nda 2.1.3.2 ve 2.1.3.4 kapsam,ndaki izinlerin al,nmas, zorunludur.

2.6. Bula ,c, maddelerin sevkiyat,

Bula ,c, maddelerin sevkiyat,na onay, dare taraf,ndan izin verilir. dare gerekli oldu u durumlarda Sa l,k Bakanl ,ndan konu ile ilgili görü al,r. dare, Sa l,k Bakanl , ile koordineli olarak, i letmecilerin ve ta ,mac,lar,n 2.6.3.1.2 kapsam,nda belirtilen biyolojik tehlike olu turabilecek baz, lisansl, biyolojik tehlikeye sebep olan maddelerle ve 2.6.3.1.4 kapsam,nda nsanlara, hayvanlara veya çevreye zarar verebilecek organizmalar,n ve bunlar, bar,nd,ran hayvanlar,n sahip oldu u enfeksiyöz maddelerle ilgili hükümlere uymas,na, ister veya ba ka ek s,n,rlamalar getirebilir.

3.3. Belirli madde, materyal veya malzemeler için geçerli olan özel hükümler

Tehlikeli Madde Listesinin 6 nc, Sütununda yer alan **özel hükümlere** ili kin izinler dare taraf,ndan verilir. dare gerek gördü ü durumlarda ilgili kurumdan görü al,r. Kod'un 3.3 maddesi kapsam,nda özel hükümleri bulunan konularda izni bulunmayan yüklerin liman tesisine giri ve ç,k, ,na izin verilmez.

4.1 Ambalaj ve Kaplar,n Test Muayene ve Sertifikaland,r,lmas,

IMDG Kod 4.1.1.18, 4.1.2.2, 4.1.3.7, 4.1.3.8.1, 4.1.4.2, 4.1.5.15, 4.1.5.18 ve 4.1.7.2.2 kapsam,ndaki ambalaj ve kaplar,n test ve muayeneleri dare veya idarece yetkilendirilmi kurulu taraf,ndan yap,lmal,dır.

Ülkemizde tehlikeli yük ta ,nan ambalaj ve kaplar,n test, muayene ve sertifikaland,r,lmas, dare taraf,ndan yetkilendirilen TSE taraf,ndan yap,lmaktadır.

4.2.1.7 Taahhüt, nabilir tank ve çok elementli gaz konteynerleri

Taahhüt, nabilir tank ve çok elementli gaz konteynerlerinin test, muayene ve sertifikalandırılması; IMDG Kod kuralları, çerçevesinde TSE tarafından yapılmaktadır.

4.2.1.13.1 Sınıf 5.2 ve Sınıf 4.1 yüklerin taahhüt, nabilir tanklarla taahhüt, nmas,

Sınıf 5.2 ve Sınıf 4.1 yüklerin taahhüt, nabilir tanklarla taahhüt, nmasında, taahhüt, ma faaliyetinden 24 saat önce dairesine bildirim zorunludur. Yapılan bildirimlere müteakip gerekli inceleme ve izinler dairesi tarafından verilir. Söz konusu tanklar onaylı olmalıdır.

4.2.1.16.2. Taahhüt, nabilir tankların doldurulma oranı,

Sınıf 7 kapsamındaki taahhüt, malarda kullanılan taahhüt, nabilir tankların doldurulma oranı, dairesi tarafından daha düşük değer belirlenmiş ise %90 geçmeyecektir. Bu kapsamda dolun oranları hesaplanmasında ilgili IMDG Kodunda belirtilen değerlerin üstünde yükleme yapılamaz. Radyoaktif maddelerin taahhüt, nabilir tanklarla diğer maddeler taahhüt, nması yapılamaz.

4.2.3.6.4 Soğutulmuş ve sıvı, gazlar, taahhüt, nabilir tanklarla taahhüt, nmas,

Söz konusu tanklar, IMDG Kod kuralları uygun olması, dairesi tarafından belirlenecek kuralları çerçevesinde yetkilendirilmiş kurum ve kuruluşları tarafından onaylanmalıdır. Gazlar, yapısal özelliklerine bağlı olarak maddenin özelliğinden kaynaklı olan bekleme sürelerinden daha kısa süreli taahhüt, malarda dairesinin onayına bağlı olarak, daha fazla doldurma oranına izin verilebilir.

4.2.5.3 Taahhüt, nabilir tanklar için özel artılar

Taahhüt, nabilir tanklarla yapılacak olan TP1, TP9, TP10, TP23 ve TP24 taahhüt, maları, IMDG Kodunda belirtilen artılar, karışım, durumlarında, özel taahhüt, ma artıları, ilgili uygulama dairesinin belirleyeceği kriterler çerçevesinde olmalıdır.

4.3.1.3 Dökme yüklerin güvenli yüklenmesi ve taahhüt, nmas,

Dökme olarak taahhüt, nan kat, veya sıvı, yükler ile ve bu yükleri taşıyan araçların deniz yoluyla taahhüt, nmasında, IMO/ILO/UNECE veya TS EN 12195 kapsamında yükleme güvenli inisiyasyon yapmak zorundadır.

5.1.5.2 Özel Sevkiyat prosedürleri

IMDG Kodunun uygulanabilir tüm gerekliliklerini sağlamayan sevkiyatları dairesinin onay ile özel artılar altında yapılabilir.

5.4.3.1 Tehlikeli veya deniz kirletici yüklerin bildirimi

Tehlikeli veya deniz kirletici yükler listesi limana varmadan 24 saat önce, sefer süresi 24 saatten az olan seyirlerde ise yükleme limanından kalktıktan sonra ilgili liman başkanlığına bildirilmelidir. Kara tesislerinden limana gelecek olan tehlikeli veya deniz kirletici yükler listesi liman sahasına varmadan en az 3 saat önce, sefer süresi 3 saatten az olan taahhüt, malarda ise yükleme yerinden hareketine müteakip ilgili liman işletmesine bildirilmelidir.

5.5 Fumigasyon

Fumigasyon yapılmış ve/veya fumigasyon izlenmiş yük taşıyan birimleri ile taahhüt, nan gaz olumuna neden olan yüklerin bulunduğu yük taşıyan birimlerinin gaz ölçümleri yapılmadan veya yapılan ölçüm değerleri dairesi tarafından belirlenen değerlerin üzerinde olması durumunda aktif veya pasif havalandırma yapılmadan liman sahaları, dairesi tarafından izin verilmez.

Tehlikeli olarak nitelendirilen gaz türleri ve miktarlar, dairesel olarak ilan edilir. Ölçüm de erlerinin tahmin ve elleçlemenin emniyetini etkileyecek düzeyde dairesel olarak belirlenen miktarlar, n üzerinde olmas, durumunda, aktif ve pasif havalandırma liman veya kara tesisinde devam edilmesi veya ilaçlanm, maddelerin ve materyallerin boşaltılması, dairesel olarak onay, ile yapılır. Fumigasyon için kullanılan maddelere ilişkin bilgiler (miktar ve tür) üçer aylık periyotlarla idareye bildirilir.

Fumigasyon yapılm, veya kendi özelliğinden kaynaklı gaz üreten yük taşıma ünitelerinin gaz ölçümleri ve gazdan arındırma işlemleri, dairesel olarak yetkilendirilmiş kişi, kurum ve kuruluşlarca yapılır. Ölçüm ve gazdan arındırma işlemleri sonucunda bir belge düzenlenir. Tespit edilen de erler dairesel olarak ilan edilen de erlerin üzerinde olmas, durumunda ilgili yük taşıma ünitelerinin tesisi terk etmesine izin verilmez. Soğutma ve iklimlendirme amaçlı kullanılan malzemeler için de aynı ölçüm, havalandırma ve gazdan arındırma kuralları uygulanacaktır.

6.0 IMDG Kod K, s, m 6 çerçevesinde yapılacak tasarım, test, onay, belgelendirme ve denetim

IMDG Kod K, s, m 6 çerçevesinde aşağıdaki işlemlerin yapılması, hususunda TSE yetkilendirilmiş tir.

- Paketlerin tip onay, ve periyodik kontrolleri.
- Basınçlı kapların uygunluğunun değerlendirilmesi, onay ve periyodik denetimleri,
- Radyoaktif madde paketlerinin tasarım, test ve onayları,,
- IBC'lerin tasarım, onay ve periyodik denetimleri,
- Büyük paketlerin tasarım, test ve onayları,,
- Taahhüt tankları, n tasarım, test ve onayları,,
- IMO T P4, T P6 ve T P8 tankları, n tasarım, test, sertifikalandırma ve muayeneleri.

7.1.4.5 S, n, f 7 yüklerin istifisi

S, n, f 7 yüklerin istifisi yüzey alanı, 15 Watt/m² yi geçmeyen yüklerin çevresindeki kargonun çuval veya çanta olmaması, kaydıyla paket veya birleştirilmiş paket özel istifleme koşulları, olmaksızın dairesel olarak aksi belirtilmedikçe diğer kargo ile taşınabilir veya depolanabilir. Sevkiyat için dairesel olarak kontrollerinde ilgili ülkenin yetkili Kurumu tarafından onaylanmış Radyasyondan Korunma programı hazırlanacaktır. Sevkiyatın yerine ulaştırılmaması, durumunda daha sonra uygulanacak işlemler için dairesel olarak belirlenecek güvenli bir mahalde tutulur. Bölünebilir madde taşıyan paket, birleştirilmiş paket ve konteynerlerin toplam kritiklik güvenlik indislerinin %50'yi geçmediği veya %50'yi geçtiği durumlarda IMDG Kodunun 7.1.4.5.15 ve 7.1.4.5.16'da belirtilen ilgili hükümlerin yerine getirilmesi dairesel olarak talep edilir.

7.9.1 Muafiyetler

Tehlikeler maddelerin taşınması, IMDG Kodunda geçen muafiyet hükümlerinin talep ettiği koşullara uygun etkin ve güvenli olması, durumunda dairesel olarak uygulanan muafiyet hükümleri geçerlidir. Liman ve bayrak devleti yetkili kurumlar tarafından sağlanan muafiyetler IMDG Kodunda aranan muafiyet hükümlerini karşılıyorsa dairesel olarak kabul edilir. Taahhüt ile ilgili muafiyeti alan muafiyet koşullarını, idareye bildirmekle yükümlüdür. Muafiyet artları,, Limana varıştan 24 saat

5- Patlayıcılar ile ilgili kurallar;

- (1) dare tarafından izin verilmediği sürece Sınıf 1.4S'deki tehlikeli yüklerin sadece supalan tahliyesine izin verilir.
- (2) Patlayıcı maddelerin taşınmasıyla gerçekleştirilecek uyumluluk grubu görevi ve uygun sevkiyat adıyla birlikte bu patlayıcı maddelerin sınıflandırılması, IMDG Kodunun 2.1. bölümündeki hükümlere göre naklieden önce üretici ülkenin yetkili otoritesi tarafından onaylanmış olması gerekmektedir.
- (3) Patlayıcıların yüklenmesi ve tahliyesi esnasında; yapay aydınlatma, telsiz ve radar, istifleme için kullanılan mekanik ekipmanlar, hasarlı paketler, hava şartları, koruma, güvenlik ile ilgili hususlarda, IMDG Kodunda belirtilen önlemler dikkate alınmalıdır.

6- Radyoaktif maddeler ile ilgili kurallar

- (1) IMDG Kodunun 7. Tehlike Sınıfında belirtilmi ve yine aynı Kodun 2.7. bölümünde tanımlanmış radyoaktif maddeler elleçleme izni olan limanlarda supalan olarak yükleme veya tahliyesine izin verilir.
- (2) Paketlenmiş radyoaktif madde, her Radyoaktif Maddelerin Güvenli Taahhüt ile ilgili Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (IAEA) Yönetmeliklerine ve IMDG Kodun gerekliliklerine ya da benzer ulusal, yasal gerekliliklere uygun ise limanda tahliyesine ve yüklenmesine izin verilir.
- (3) Radyoaktif madde içeren paketler, IMDG Kodun 7.1.14. ve 7.2.9. bölümlerindeki detaylı gereksinimlere uygun olarak istiflenmeli ve ayrılmalıdır.
- (4) Radyoaktif maddelerin ya da radyoaktif madde içeren paketlerin dâhil olduğu herhangi bir kaza ya da bu maddelerin veya paketlerin çalınması, ya da kaybolması durumunda liman otoritesi ve ilgili ulusal otoriteler arasında bilgilendirilmelidir.

7- Bulaşıcı maddeler ile ilgili kurallar

- (1) Bulaşıcı maddelerin (IMDG Kod, Sınıf 6.2), elleçleme izni olan limanlarda supalan olarak yükleme veya tahliyesine izin verilir.

IMDG Kod uygulamaları çerçevesinde, yetkili kurumlar, donatılar, işletmeciler, gemi kaptanları, liman işletmecileri, göndericiler, alıcılar, yükleyiciler, yükleme veya boşaltma işini yüklenenler (stevedore), muayene ve sertifikalandırma kurumları ve tehlikeli maddelerin paketli olarak deniz yolu ile taşınmasında yer alan diğer ilgililer, taahhüt faaliyetleriyle ilgili işlemleri yukarıda belirtilen kurallara uygun olarak yapmak zorundadırlar.

